

บทที่ 1

บทนำ

มะม่วง (*Mangifera indica* L.) เป็นผลไม้เขตร้อนชนิดหนึ่งที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในปัจจุบัน ผลผลิตที่ได้นอกจากใช้บริโภคภายในประเทศแล้ว ยังมีการส่งออกจำหน่ายในตลาดต่างประเทศอีกด้วย มะม่วงพันธุ์มหาชนก เป็นมะม่วงพันธุ์ใหม่ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมทางการค้าทั้งการจำหน่ายภายในประเทศและการส่งออกต่างประเทศ เนื่องจากผลมีผิวสวยและรูปทรงดี เปลือกหนาทำให้ทนทานต่อการขนส่ง สามารถวางจำหน่ายได้นาน กลิ่นหอมรสชาติดี มีส่วนของเนื้อผลมาก (มนตรี, 2542)

การสูญเสียของมะม่วงภายหลังการเก็บเกี่ยวเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งที่ส่งผลต่อการจำหน่ายผลิตผล ปัญหาหลักที่สำคัญคือ การเข้าทำลายของเชื้อรา *Colletotrichum gloeosporioides* สาเหตุของโรคแอนแทรคโนส ที่สามารถเข้าทำลายในทุกระยะการเจริญของผลมะม่วง อาการของโรคปรากฏให้เห็นเด่นชัด เมื่อผลมะม่วงเริ่มสุก จนถึงระหว่างการเก็บรักษา มะม่วงมหาชนกเป็นมะม่วงรับประทานสุกพันธุ์หนึ่งที่อ่อนแอต่อการทำลายของโรคแอนแทรคโนส (นวลวรรณ และอุดม, 2543) การควบคุมโรคแอนแทรคโนสด้วยน้ำร้อนโดยไม่ใช้ร่วมกับสารเคมี จัดเป็นวิธีที่ปลอดภัยวิธีหนึ่งที่จะลดอัตราการเกิดโรคในมะม่วงได้ เนื่องจากการใช้สารเคมีเพื่อควบคุมโรคหลังการเก็บเกี่ยว ทำให้เกิดผลกระทบต่อผู้บริโภคและเกิดปัญหาเชื้อดื้อยาต้านทานต่อสารเคมี ในบางประเทศมีการประกาศห้ามใช้สารเคมีบางชนิด เช่น การยกเลิกใช้สาร benomyl ในผลิตผลหลังการเก็บเกี่ยวของประเทศสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น

การเคลือบผิวผลไม้บางชนิดภายหลังเก็บเกี่ยวสามารถชะลอการเปลี่ยนแปลงคุณภาพและยืดอายุการวางจำหน่ายผลิตผลได้ โดยสารเคลือบผิวที่ใช้ในปัจจุบันมีหลายชนิดและเหมาะสมกับผลิตผลแตกต่างกัน การเลือกใช้สารเคลือบผิวควรเลือกชนิดและความเข้มข้นให้เหมาะสมกับผลิตผลนั้น การนำไคโตซานมาใช้ในการเคลือบผิวมะม่วงเพื่อชะลอการสุก เป็นวิธีการที่ควรศึกษาวิธีหนึ่ง เพราะไคโตซานเป็นสารสกัดจากธรรมชาติและสามารถรับประทานได้ สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคที่ต้องการดูแลสุขภาพมากขึ้น

ในงานวิจัยครั้งนี้จะศึกษาผลของระยะเวลาและอุณหภูมิของน้ำร้อนที่เหมาะสมต่อการแช่ผลมะม่วงร่วมกับความเข้มข้นที่เหมาะสมของไคโตซานในการเคลือบผิว เพื่อรักษาคุณภาพผลมะม่วงและยืดอายุการวางจำหน่ายของมะม่วงพันธุ์ใหม่ คือ มะม่วงพันธุ์มหาชนก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของอุณหภูมิ ระยะเวลาการแช่น้ำร้อนและความเข้มข้นโคโคซานเคทีอบผิว ต่อคุณภาพ การเกิดโรคและอายุการวางจำหน่ายมะม่วงพันธุ์มหาชนกหลังเก็บเกี่ยว

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University